

Sygn. akt VI Gz 69/16

POSTANOWIENIE

Dnia 13 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki (spr.)

Sędziowie: SO Barbara Frankowska

SO Anna Harmata

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Mikulska

po rozpoznaniu w dniu 13 kwietnia 2016 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) Spółdzielczego z siedzibą w S.

z udziałem dłużniczki M. D. (1)

na skutek zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Rejonowego
w Krośnie Wydziału V Gospodarczego z dnia 27 października 2015 r., sygn. akt V GUP „of” 3/15

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że:

umorzyć postępowanie upadłościowe toczące się w stosunku do dłużniczki M. D. (1) na podstawie postanowienia z dnia 10 lipca 2015 r. wydanego przez Sąd Rejonowy w Krośnie Wydział V Gospodarczy, sygn. akt V GU „of” 18/15,

II. zasądzić od dłużniczki M. D. (1) na rzecz wnioskodawcy (...) Spółdzielczego z siedzibą w S. kwotę 650 zł (sześćset pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

Sygn. akt VI Gz 69/16

UZASADNIENIE

Wierzyciel (...) Spółdzielczy w S. wniósł

o umorzenie postępowania upadłościowego prowadzonego w stosunku do dłużniczki M. D. (1).

W uzasadnieniu wniosku wierzyciel podniósł, iż w jego ocenie dłużniczka w istotny sposób świadomie, a nawet jeśli nie w pełni świadomie, to poprzez niedochowanie minimalnych, elementarnych i podstawowych standardów zachowania w zakresie zaciągania zobowiązań i zarządzania swoimi finansami, doprowadziła do powstania, a następnie zwiększania stopnia swojej niewypłacalności. Zarzucił dalej, że Upadła podpisując z Bankiem umowę nr (...) o kredyt konsolidacyjny z dnia 12.08.2010 r. w § 14 tej umowy zobowiązała się m.in. do powiadomienia Kredytodawcy o zamiarze zaciągnięcia kredytu (pożyczki) w innym banku (instytucji), a w przypadku ich uzyskania zobowiązana była niezwłocznie powiadomić o tym fakcie Bank, co miało na celu ochronę dłużniczki przed zaciąganiem kolejnych zobowiązań, a w efekcie mogło doprowadzić do jej niewypłacalności. Zapis ten stosowany jest szczególnie

w kredytach konsolidacyjnych dla zwrócenia uwagi kredytobiorcy na ewentualne pokusy dalszego zadłużania się po tym jak już raz udzielono im pomocy w formie przedmiotowego kredytu. Bank podkreślił przy tym, że udzielił kredytu konsolidacyjnego przeznaczonego na spłatę zobowiązań jakie dłużniczka już wówczas posiadała w wielu instytucjach finansowych.

Według wierzyciela gdyby dłużniczka, która na dzień zawierania tej umowy posiadała zdolność kredytową, nie zaciągała kolejnych zobowiązań, to z pewnością nie doszłoby do powstania stanu jej niewypłacalności.

Co istotne, gdyby dłużniczka nie zaciągała kolejnych zobowiązań, Bank miałby możliwość kolejny raz ją wesprzeć w formie restrukturyzacji zadłużenia. Skoro jednak dłużniczka zaciągała kolejne zobowiązania, Bank nie był w stanie restrukturyzować zadłużenia z uwagi na brak zdolności kredytowej.

Zdaniem Banku upadła nie wywiązała się z tej części umowy i zaciągała w sposób niekontrolowany dalsze zobowiązania o charakterze pożyczkowym, przy czym być może spłacała tylko niektóre z nich, czym działała na szkodę pozostałych wierzycieli. Tym samym działała nie tylko na szkodę Banku, ale również spowodowała, że sama znalazła się w sytuacji, w której nie jest w stanie obsługiwać zaciągniętych przez siebie zobowiązań.

Dłużniczka jako osoba wykształcona powinna mieć świadomość, że zaciągnięcie kolejnych zobowiązań przeznaczonych na potrzeby konsumpcyjne, w końcu doprowadzi do jej niewypłacalności.

Wierzyciel podniósł dalej, że nie można akceptować w obrocie prawnym sytuacji, w której osoba fizyczna zaciąga zobowiązania z przeznaczeniem na niekontrolowaną konsumpcję, a gdy osiąga kres swoich możliwości w spłacie tych zobowiązań - składa wnioski o upadłość.

Dłużniczka M. D. (1) w piśmie z dnia 13.10.2015 r. wniosła o oddalenie wniosku wierzyciela (...)Spółdzielczego podnosząc, że brak jest jakichkolwiek podstaw prawnych do umorzenia postępowania upadłościowego w trybie art. 491⁽¹⁰⁾ ust. 3 Prawa upadłościowego i naprawczego.

Podniosła, iż godnie z treścią art. 491¹⁰ ust. 3, sąd umarza postępowanie upadłościowe w przypadku gdy podstawa do oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości ujawni się po ogłoszeniu upadłości. Na taką podstawę oddalenia wniosku powołuje się nietrafnie wierzyciel - bank. W ocenie dłużniczki brak absolutnie jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, iż zaistniały statutowane powyższym przepisem przesłanki umorzenia postępowania. M. D. (1) zaznaczył, iż we wniosku o ogłoszenie upadłości w sposób obszerny i wyczerpujący opisała swoją sytuację finansową oraz przyczyny istniejącego stanu rzeczy. Nie zataiła żadnych informacji, których brak ujawnienia mógłby spowodować oddalenie wniosku przed sąd. Przeciwnie, wyczerpująco opisała bieżące zadłużenie, wskazała wszystkich wierzycieli oraz szczegółowo opisała z jakiego powodu doszło do jej niewypłacalności. Sąd bez wyznaczenia rozprawy, uznając przedstawiony materiał za wystarczający do rozstrzygnięcia, orzekł o ogłoszeniu upadłości konsumenckiej. Jej zdaniem w stosunku do danych przedstawionych we wniosku nie nastąpiły żadne zmiany, ani też nie doszło do ujawnienia innych okoliczności, o których sąd nie miałby wiedzy na czas orzekania.

Także Bank w piśmie z dnia 25.08.2015 r. nie ujawnił żadnych nowych okoliczności, które nie były by znane sądowi w czasie orzekania. We wniosku zawarte były informacje jakie kredyty w jakim banku oraz kiedy zaciągnęła M. D. (1). Dłużniczka podniosła, że nie polega na prawdzie zarzut jakoby zaciągała kredyty i pożyczki w sposób nieodpowiedzialny i bez kontroli. Podtrzymała jednocześnie wszystkie dane podane we wniosku o ogłoszenie upadłości, opisujące przyczyny niewypłacalności i podkreśliła, iż wniosek Banku o umorzenie postępowania wiąże się nie tyle z ujawnieniem nowych okoliczności, o których mowa w art. 491¹⁰ ust.3 , co raczej z odmienną oceną stanu faktycznego. Podniosła, że sytuacja w której znalazła się wspólnie z mężem nie była

efektem umyślnego działania, ani rażącego niedbalstwa. Małżonkowie nie zadłużali się w sposób niekontrolowany, ani lekkomyślny. Posiadane kredyty spłacali regularnie do czasu, kiedy sytuacja w szkolnictwie na to pozwalała, tj. do momentu utraty części godzin pracy w szkole oraz utraty dodatkowego źródła dochodu męża -trenera piłki nożnej. Przyczyny te były od dłużniczki niezależne. Zaciągnięty kredyt konsolidacyjny w 2010 r. został spłacony. Podjęta została wówczas decyzja o zamianie mieszkania oraz przeprowadzeniu koniecznego remontu, a kredyt zaciągnięty w (...) miał w tym pomóc. Małżonkowie byli przekonani, że spłacą bez problemu zobowiązania finansowe. Mąż dłużniczki posiadał wówczas ponownie dodatkowe źródło dochodu jako trener piłki nożnej. Nie mniej jednak rosnące koszty związane z sytuacją rodzinną, w tym udzielana przez dłużniczkę i jej męża pomoc finansowa chorej na nowotwór matce spowodowały, iż znów powstały trudności ze spłatą zobowiązań, którym próbowano zaradzić podjęciem przez męża dłużniczki pracy za granicą. Wziął on wówczas bezpłatny urlop i wyjechał z Polski. Przez okres ponad 1,5 roku jego zarobki znów pozwalały na spłatę zobowiązań oraz utrzymanie rodziny.

W późniejszym czasie sytuacja finansowa rodziny dłużniczki znowu się pogorszyła.

Dłużniczka podniosła, iż od momentu gdy sytuacja finansowa zaczęła się pogarszać, wraz z mężem podejmowała próby negocjowania z bankiem, zwracając się z prośbą o restrukturyzację, obniżenie stopy oprocentowania, propozycję sprzedaży mieszkania w celu spłaty większej części kredytu. Bank jednak nie zgadzał się na te prośby, proponując rozwiązania stanowiące chwilową pomoc, w konsekwencji jednak zwiększające zadłużenie.

Zarzuciła dalej, że twierdzenia podnoszone przez Bank we wniosku o umorzenie postępowania oraz powołane wnioski dowodowe świadczą o braku wiedzy na temat przyczyn niewypłacalności i zmierną dopiero do ich ustalenia, podczas gdy sąd posiadał pełną wiedzę na ich temat w dniu orzekania o upadłości. Z tej przyczyny niedopuszczalnym jest ponowne ich badanie, gdyż były one już przedmiotem rozważań sądu.

W odpowiedzi na powyższe wierzyciel podał, iż w dniu 9 sierpnia 2010 r. upadła M. D. (1) wraz z mężem J. D., zwrócili się do niego z wnioskiem o konsolidację swoich zobowiązań, a mianowicie:

- w (...) - w wysokości 47.957,63 zł. (udzielony dn. 26.01.2009 r.
w kwocie : 55.100,00 zł. - na okres 6 lat)

- pożyczka ta zapewne (jak można wnioskować z treści BIK), miała zostać przeznaczona na spłatę wcześniejszych ekspozycji kredytowych m.in.: Kredytu w wys. 30.200,00 zł. z dnia 19.07.2007 r.,

- w (...) - w wysokości 35.499,75 zł. (udzielony dn. 31.08.
2007 r. w kwocie: 42.000,00 zł. pożyczka na okres 10 lat) - pożyczka ta mogła być przeznaczona m.in. na spłatę wcześniejszej ekspozycji kredytowej
z dnia 30.04.2007 r. w wysokości 26.400,00 zł,

- w (...) w wysokości 25.444,26 zł (udzielony dn. 15.10.2009r.
w kwocie

28.192,60 zł. - pożyczka powtórna),

-w (...) Bank S.A. - w wysokości 1.719,38 zł (udzielony dn. 02.01.2009r.
w kwocie

500,00 zł. - sprzedaż ratalna),

-w (...) w wysokości 3.600,00 zł. (udzielony dn. 04.09.2009 r.
w kwocie

3.600,00 zł. - limit karty kredytowej),

-w (...) w wysokości 9.829,81 zł. (udzielony dn. 27.07.2009 r.

w kwocie

11.126,56 zł.-kredyt gotówko na okres 5 lat),

- w (...) Bank S.A. - w wysokości 9.258,78 zł. (udzielony dn. 20.04.2011 r.

w kwocie 9.708,74 zł.- kredyt okres 3 lat),

- w (...) Bank - w wysokości 22.000,00 zł. - limit w rachunku oszczędnościowo - rozliczeniowym; co łącznie daje sumę zadłużenia ponad 155.000,00. zł.

Według raportu z Biura (...), uzyskanego dnia 02.08.2010r., który sięga 5 lat wstecz, upadli pomiędzy 2005 r., a 2010 r. zawarli wspólnie lub osobno przynajmniej 26 umów o kredyty, limity i karty kredytowe, z których 8 w/ w ekspozycji zostało objęte konsolidacją w (...). Wynika z tego, że kredyty udzielone upadłym wcześniej, często były spłacane tymi udzielonymi później. Ta ilość zaciągniętych przez upadłych zobowiązań kredytowych, sprawiła, że miesięczne obciążenia wynikające z samych rat udzielonych kredytów, wyniosła ponad 3.300,00 zł. miesięcznie. Po dokonaniu konsolidacji w Banku (wraz z dodatkową kwotą wolną w wysokości około 40.000,00 zł., udzieloną na wniosek upadłych) rata wynosiła 2.673 zł. Wierzyciel podniósł, że dochód netto uwzględniony w wyliczeniu zdolności kredytowej wynosił 5.666 zł, w efekcie czego upadłym pozostawało około 3.000.00 zł miesięcznie, które mogli przeznaczyć na bieżące potrzeby.

Wnioskodawca zarzucił dalej, że kilka miesięcy po otrzymaniu kredytu konsolidacyjnego upadli zaczęli zaciągać kolejne zobowiązania kredytowe, które zataili przed Bankiem pomimo tego, że na mocy § 15 Umowy o konsumencki kredyt konsolidacyjny, upadli mieli obowiązek powiadomienia Banku o zamiarze zaciągnięcia kredytu (pożyczki) w inny bankach lub instytucjach i proponowanej formie jego zabezpieczenia.

Ponadto upadli, opisując swą historię kredytową w uzasadnieniu wniosku o upadłość pominęli fakt, że po zawarciu z Bankiem umowy o kredyt konsolidacyjny w 2010 r., a przed zawarcie zobowiązania w dniu 25.04.2012 r. w (...) na kwotę 75.000,00 zł. - zawarli jeszcze 7 umów kredytowych tj. :

-12.05.2011 r. - 4.500,00 zł (J.)

- 17.06.2011r. -12.700,00 zł. (J. i M. -17.06.2011 r. - 500,00 zł. (J.), -17.08.2011 r. - 7.500,00 zł. (M.),

- 26.10.2011 r. - 7.500,00 zł. (J. i M.) -12.12.2011 r. -16.000,00 zł. (J.),

- 27.01.2012 r. - 60.000,00 zł. (J. i M.). Ostatni kredyt zaciągnięty został m.in. na spłatę w/w wcześniejszych 6-ciu kredytów. Został on z kolei spłacony przedmiotowym „kredytem” ze (...) (75 tys.).

Ponadto w dniu 20.07.2012 r. upadli zaciągnęli jeszcze jeden kredyt

w wysokości 14.000,00 zł. oraz, jak wynika z historii rachunku oszczędnościowo rozliczeniowego, w okresie od 2010 r. do 2014 r., zawarli przynajmniej 12 umów pożyczek pieniężnych z firmami pożyczkowymi nie będącymi bankami ani spółdzielczymi kasami oszczędnościowo - kredytowymi tj. : -19.10.2011 r. -200,00 zł. - (...) -14.11.2011 r. - 400,00 zł. - (...) ((...))

- 06.12.2011 r. -1 992,00 zł. -(...)N. (...) T., -17.08.2012 r. - 500,00 zł. -Via SMS-27.08.2012 r.,

- 620,00 zł. - (...) Sp. z o.o.,

- 28.08.2012 r. - 600,00 zł. - (...) Sp. z o.o.,

-19.09.2012 r. - 400,00 zł. - (...)

-21.02.2013 r. - 1.300,00 zł. - (...),

-12.04.2013r. - 1.996,00 zł. (...) T.,

-17.06.2014 r. - 3 000,00 zł. - (...) T.,

- 23.09.2014 r. - 1.400,00 zł. - (...) Sp. z o.o.,
- 23.09.2014 r. - 600,00 zł. - (...) Spółka z o.o.

Wierzyciel, w świetle okoliczności zamiany lokali pomiędzy małżeństwem D., a ich rodzicami, podał w wątpliwość twierdzenie zawarte w uzasadnieniu wniosku upadłych, że „kredyt” w (...) w wysokości 75 tys. zł. upadli byli zmuszeni zaciągnąć w celu spłaty zobowiązań wynikających z zamiany mieszkania na większe i oddłużenia mieszkania.

Bank przeprowadził analizę porównawczą dochodów osiągniętych przez upadłych z istniejącymi w danym okresie zobowiązaniami kredytowymi.

W ocenie Banku, gdyby upadli po skonsolidowaniu swoich zobowiązań nie zaciągali kolejnych, ich sytuacja wyglądałaby w najgorszym wariantcie następująco: łączne dochody netto to ok. 5.200,00 zł., natomiast średnie miesięczne zobowiązanie wobec (...) z tytułu kredytu to kwota 2.324,00 zł. Do dyspozycji upadłych pozostaje kwota 2.876 zł. miesięcznie, czyli tylko nieznacznie niższa od tej, która mogli dysponować w 2010 r. Zdaniem Banku gdyby nie w/w opisana aktywność kredytowa, to nie byłoby przeszkód dla udzielenia pomocy przez Bank w trudniejszym okresie w formie odpowiedniej zmiany harmonogramu spłat.

Wobec powyższego – według wnioskodawcy - zasadnym jest podejrzenie, że upadli w istotny sposób świadomie, a nawet jeśli nie w pełni świadomie, to poprzez niezachowanie minimalnych, elementarnych i podstawowych standardów zachowania w zakresie zaciągania i zarządzania swoimi finansami, doprowadzili do powstania, a następnie zwiększenia stopnia swojej niewypłacalności.

Postanowieniem z dnia 27.10.2013 Sąd Rejonowy w Krośnie oddalił wniosek wierzyciela o umorzenie postępowania upadłościowego dotyczącego M. D. (1).

Sąd podzielił tym samym stanowisko dłużniczki dotyczące jej niewypłacalności, bowiem nie stwierdził aby doprowadzenie do tej niewypłacalności lub zwiększenie jej stopnia nastąpiło w skutek działań umyślnych lub w skutek rażącego niedbalstwa upadłej.

Sąd Rejonowy uznał za wiarygodne twierdzenia wniosku dotyczące obiektywnych przyczyn powstania zadłużenia po stronie M. D. (1) jak i jej męża J. D., które pomimo wysiłków małżonków, nie doprowadziły do poprawy ich sytuacji majątkowej.

Sąd dokonał badania jej stanu majątkowego i uznał, że przedstawiony przez dłużniczkę materiał jest wystarczający do rozstrzygnięcia, ogłosił jej upadłość konsumencką.

W ocenie Sądu, twierdzenie wierzyciela o przypisaniu dłużniczce winy umyślnej w doprowadzeniu do stanu niewypłacalności jest nieuprawnione. Skoro jej zachowanie wynikało z przyczyn obiektywnych i niezależnych od niej. Tak zachowanie dłużniczki ocenił Sąd Rejonowy dokonując analizy wniosku o ogłoszeniu upadłości i tak niniejsze ocenił Sąd po zapoznaniu się

z argumentacją wierzyciela. Zdaniem Sądu, nie wynikało z zebranego w sprawie materiału dowodowego, że dłużniczka miała bezpośredni zamiar wprowadzenia się w stan niewypłacalności, a zważywszy na ustalone okoliczności trudno jej także przypisać zamiar ewentualny. Ponadto jak wskazał Sąd Rejonowy, do oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości konsumenckiej niezbędne jest ustalenie, że wnioskodawca podał niezgodne z prawdą lub zataił dane mające znaczenie dla oceny wniosku z zamiarem pokrzywdzenia wierzycieli. Jeśli nawet M. D. (1) nie wskazała wszystkich zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów we wniosku o ogłoszenie upadłości, to na pewno nie miało to na celu pokrzywdzenia wierzycieli.

Stąd też w ocenie Sądu Rejonowego brak było przesłanek skoro nie stwierdzono przy rozpoznaniu wniosku o ogłoszenie upadłości przesłanek wynikających z art. 491⁴ ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze (t.j. Dz.U.2015.233), to nie mogły mieć one również zastosowania przy rozstrzygnięciu wniosku wierzyciela o umorzenie postępowania upadłościowego.

W ocenie Sądu Rejonowego nie zachodziły przesłanki z art. 479¹⁰ ust. 3 p.u.i.n. i brak podstaw dla podzielenia stanowiska wierzyciela iż dłużniczka doprowadziła do swej niewypłacalności przez niekontrolowane zaciąganie zobowiązań w szczególności zaciąganie kolejnych kredytów na przestrzeni lat 2011-2014 .

Do sierpnia 2014 r. zaciągane zobowiązania były spłacane, a nieregularne wpłaty na rzecz wierzyciela składającego wniosek o umorzenie postępowania były dokonywane nawet w okresie późniejszym .

Ponadto, jak wynika z wyjaśnień M. D. (1) złożonych na rozprawie, do zaciągania kolejnych zobowiązań skłoniła ją sytuacja rodzinna związana z utratą dodatkowego zatrudnienia przez jej męża, późniejsza utrata przez niego pracy w Szwajcarii, a także choroba nowotworowa matki dłużniczki.

Dłużniczka stwierdziła, iż nie przypomina sobie aby zaciągała kredyty w wysokości 12.700,00 zł., 16.000,00 zł. i 60.000,00 zł., a kredyty w takich kwotach nie zostały również wykazane w wykazie dołączonym do sprawozdania syndyka z dnia 29 sierpnia 2015 r. Pozostałe pożyczki opiewają na mniejsze kwoty i zostały zrealizowane w okresie kiedy J. D. stracił pracę w Szwajcarii i dłużniczka oraz jej rodzina pozostała bez środków do życia, co niewątpliwie tłumaczy konieczność ich zaciągnięcia.

Część pożyczek zaciągana było wyłącznie przez małżonka dłużniczki, co w kontekście wniosku o umorzenie postępowania, nakazuje nieco inaczej traktować sytuację M. D. (1) i J. D., mimo iż Bank jednakowo tę sytuację ocenia. W szczególności dłużniczka mogła nie posiadać wiedzy na temat niektórych zobowiązań zaciąganych przez jej męża.

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy nie stwierdził podstaw dla przyjęcia, iż upadła nie wskazała lub nie wydała syndykowi całego majątku, niezbędnych dokumentów lub w inny sposób nie wykonywała ciężących na niej obowiązków, stąd nie stwierdził również przesłanki z art. 491¹⁰ ust. 3 p.u. i n. i dlatego wniosek o umorzenie postępowania upadłościowego M. D. (1) został oddalony.

Występujący z wnioskiem o umorzenie postępowania Bank wskazał na niezrozumiałą w jego ocenie sprawą zamianę lokali mieszkalnych. Sprawa ta - zdaniem Sądu - nie ma większego znaczenia dla rozstrzygnięcia wniosku o umorzenie postępowania, podobnie jak analiza porównawcza dochodów osiąganych przez upadłych, z istniejącymi w danym okresie zobowiązaniami kredytowymi i symulacja sytuacji finansowej małżeństwa D., w przypadku gdyby upadli po skonsolidowaniu w (...) swoich zobowiązań nie zaciągali kolejnych kredytów.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł wierzyciel, który zarzucił:

- 1/ - naruszenie art. 491⁴ ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (dalej jako „p.u.i.n.”), poprzez niezastosowanie ust. 1 i ust.4 art. 491⁴ p.u.i.n., co w efekcie doprowadziło, do stwierdzenia przez Sąd, że działalność dłużniczki nie miała na celu pokrzywdzenia wierzycieli,
- 2/ - błędną wykładnię ust. 3 art. 491¹⁰ p.u.i.n., poprzez stwierdzenie, że ust. 3 odnosi się do wypełniania przez dłużnika obowiązków po ogłoszeniu jego upadłości, podczas gdy ust. 3 dotyczy ujawnienia podstawy do oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości osoby fizycznej, po ogłoszeniu upadłości,
- 3/ - pominięcie istotnych dla sprawy okoliczności, czyli nieprzeprowadzenie prawidłowego postępowania dowodowego i nierozważenie w sposób bezstronny dowodów zgłoszonych przez wierzyciela w postaci dowodów

z dokumentów w postaci raportu z Biura (...), aktu notarialnego (...)z dnia 23.08.2010 r. zawartego w celu zamiany lokali mieszkalnych, a także niezbadanie sprawy uprawiania hazardu przez męża dłużniczki, co mogło doprowadzić upadłych do niewypłacalności.

Wskazując na powyższe zarzuty zaskarżenia wierzyciel wniósł o:

1/ - uchylene zaskarżonego postanowienia w całości, rozpatrzenie sprawy na nowo oraz oddalenie wniosku dłużniczki o ogłoszenie jej upadłości,

2/ - zasądzenie od dłużniczki na rzecz wierzyciela kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu skarżący wskazał, iż brak jest podstaw dla podzielenia stanowiska Sądu Rejonowego, iż niewypłacalność dłużniczki wynika z przyczyn obiektywnych, niezależnych od niej. Stanowisko to nie zasługuje na aprobatę, dłużniczka musiała zdawać sobie sprawę z tego, że zaciągane przez siebie kredyty i pożyczki będzie musiała spłacić, a poprzez zgłoszenie do Sądu wniosku o ogłoszenie upadłości próbuje ona uniknąć skutków swego postępowania. Sąd dał wiarę zapewnieniom dłużników jakoby do powstania zadłużenia po stronie małżonków doszło z przyczyn obiektywnych (niekorzystna sytuacja na rynku pracy, choroba matki dłużniczki), pomijając fakt, iż przez cały ten okres małżonkowie osiągalni razem dochody na tyle wysokie by móc normalnie funkcjonować płacąc przy tym terminowo raty kredytu. Sąd pominął również dowód z dokumentu jakim jest wydruk z Biura (...) który wskazywał wszystkie zobowiązania zaciągnięte przez dłużniczkę, nie odniósł się również do kwestii zamiany lokali mieszkalnych pomiędzy małżonkami,

a rodzicami M. D. (1) - mimo, że dłużniczka wspominała iż część zaciąganych zobowiązań została przeznaczona na remonty i oddłużenie mieszkania pomimo, iż zupełnie co innego wynikało z umowy zamiany mieszkań. Sąd pominął również dowód z analizy porównawczej dochodów osiągalnych przez upadłych z istniejącymi w danym okresie zobowiązaniami kredytowymi i symulacji sytuacji finansowej małżonków, w przypadku gdyby po skonsolidowaniu w Banku swoich zobowiązań, nie zaciągali kolejnych kredytów, jak również, kwestii uprawiania hazardu przez męża dłużniczki, pomimo tego, że to mogło znacząco wpłynąć na zadłużanie się małżonków. Skarżący zarzucił dalej, że Sąd cytując ust.2 i 3 art. 491¹⁰ p.u.i.n nie odniósł się do faktu, że ust. 3 dotyczy kwestii momentu ujawnienia się przesłanki oddalenia wniosku, natomiast nie dotyczy to, jak usiłuje twierdzić Sąd, prawidłowego wykonywania czynności z ust. 2 (wskazanie, wydanie syndykowi całego majątku, niezbędnych dokumentów, wykonywanie innych ciężących na nim obowiązków). Biorąc pod uwagę, że w momencie wniesienia przez dłużniczkę do Sądu wniosku o upadłość, w ocenie Banku wniosek ten podlegał oddaleniu; fakt prawidłowego wykonywania przez M. D. (1) zaleceń syndyka nie ma znaczenia.

Sąd Okręgowy rozpoznając przedmiotowe zażalenie zważył co następuje:

Wierzyciel składając wniosek o umorzenie postępowania upadłościowego w stosunku do dłużniczki M. D. (1) jako podstawę prawną podał art. 491¹⁰ § 3 w zw. z art. 491⁴ § 1 p.u.i.n. zarzucając, iż dłużniczka działając umyślnie, bądź w sposób rażącego niedbalstwa doprowadziła do swojej niewypłacalności, którą to okoliczność wierzyciel podał w swym wniosku.

Stosownie do treści art. 491⁴ ust. 1 w/w ustawy Sąd oddala wniosek o ogłoszenie upadłości, jeżeli dłużnik doprowadził do swojej niewypłacalności lub istotnie zwiększył jej stopień umyślnie lub w skutek rażącego niedbalstwa Stosownie do treści art. 491¹⁰ ust. 2 jeżeli upadły nie wskaże lub nie wyda syndykowi całego majątku, niezbędnych dokumentów lub w inny sposób nie wykonuje ciężących na nim obowiązków, Sąd na wniosek syndyka lub wierzyciela po wysłuchaniu upadłego syndyka a w razie potrzeby także wierzycieli umarza postępowanie, chyba, że uchybienie przez upadłego ciężącym na nim obowiązkom nie jest istotne lub przeprowadzenie postępowania jest uzasadnione względami słuszności lub względami humanitarnymi. § 3 przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy podstawa do oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości ujawni się po

ogłoszeniu upadłości. Jak wynika, z powyższego umorzenie postępowania winno nastąpić w przypadku gdy wprowadzie Sąd rozpoznając wniosek

o ogłoszenie upadłości nie znalazł podstaw dla zastosowania art. 491⁴ p.u.i.n. tj. nie stwierdził, przesłanek tam wymienionych, a w konsekwencji ogłosił upadłość dłużnika, jednak okoliczności stanowiące przesłankę z art. 491⁴ zostały ujawnione po ogłoszeniu upadłości.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należało ocenić, czy argumentacja i dowody przedłożone przez wierzyciela w toku postępowania z wniosku o umorzenie postępowania upadłościowego ujawniały nową okoliczność stanowiącą podstawę wymienioną w art. 491⁽⁴⁾ tj. stanowiącą podstawę oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości. Zważywszy na argumentację wnioskodawcy należało zbadać, czy twierdzenia i dowody zgłoszone w toku postępowania o umorzenie przez wierzyciela (...)w S. - po pierwsze były okolicznością ujawnioną po ogłoszeniu upadłości czyli nie znaną Sądowi Rejonowemu w dacie wydawania postanowienia o ogłoszeniu upadłości. W przypadku pozytywnej odpowiedzi na to pytanie, należało zbadać, czy ujawnione okoliczności stanowiły podstawę dla stwierdzenia, iż dłużnik M. D. (1) doprowadziła do swej niewypłacalności lub istotnie zwiększyła jej stopień umyślnie lub w skutek rażącego niedbalstwa (przesłanka podana przez wierzyciela stanowiąca podstawę wniosku).

Dokonując analizy w powyższym zakresie w pierwszym rzędzie należało porównać dane którymi dysponował Sąd ogłaszający upadłość,

a stanowiące podstawę dla ogłoszenia upadłości - z danymi które podał wierzyciel w toku postępowania o umorzenie. Wskazać należy, iż postanowienie o ogłoszeniu upadłości nie zawiera uzasadnienia, stąd też za postawę swych ustaleń co do danych i faktów stanowiących jego podstawę Sąd Okręgowy przyjął dane zawarte we wniosku i załącznikach do tego wniosku. Szerszego postępowania Sąd Rejonowy bowiem nie prowadził. We wniosku o ogłoszenie upadłości wskazując okoliczności, które go uzasadniały dłużniczka podała, że : 1. w kłopoty finansowe wpadła z mężem 15 lat wcześniej (rok 2000) gdy pojawiły się problemy ze spłatą kredytu hipotecznego i innych mniejszych zobowiązań, a przyczyny niniejszego były od niej niezależne i wynikał ze zmniejszonego wymiaru godzin w szkole i utrata dodatkowego źródła dochodu męża.

2. dlatego też w dniu 9.08.2010r. zaciągnęła z mężem kredyt konsolidacyjny na okres 15 lat w kwocie 200.000 zł przeznaczony na spłatę kredytów i innych zobowiązań oraz na bieżące potrzeby konsumpcyjne.

3. w 2012r. małżonkowie zaciągnęli kolejny kredyt w (...) -u im. F. S. w kwocie 75.000 zł na okres 5 lat, który służył spłacie zobowiązań wynikających z zamiany dotychczas posiadanego dwupokojowego mieszkania na większe - trzypokojowe, oddłużenia mieszkania oraz drobne remonty, - wówczas sytuacja była stabilna, a mąż podjął dodatkową pracę jako trener, 4. od 3 lat sytuacja się pogorszyła w wyniku destabilizacji

w szkolnictwie związanym z wyżym demograficznym oraz zwiększyły się wydatki związane z wychowaniem i kształceniem dzieci. Dłużniczka ma bowiem uzdolnioną muzycznie córkę, co wymaga pokrywania kosztów zakupu skrzypiec lutniczych, profesjonalnych akcesoriów, warsztatów

i konkursów muzycznych, zaś w przypadku syna rozwijanie jego talentów sportowych łączy się z kosztami w postaci wymiany sprzętu hokejowego

i wyjazdu na mecze i turnieje często zagraniczne. Dodatkowo choroba nowotworowa mamy dłużniczki spowodowała jej częściowe zaangażowanie w pomoc. Piętrzące się nieterminowe płatności opłaty czynszowe i za media, a także raty kredytów pogłębiały problemy dłużniczki i jej męża, małżonkowie raty spłacali nieregularnie. W roku 2013podjęli decyzję

o wyjeździe męża za granicę na okres 2 lat, w celu ratowania rodziny

z problemów, co wiązało się z wzięciem przez niego urlopu bezpłatnego na okres 1,5 roku. Zarobki męża dawały możliwość utrzymania rodziny i spłaty zobowiązań, następnie w wyniku pogorszenia się stanu matki dłużniczki, mąż nie mógł kontynuować pracy zagranicą, a jednocześnie nie uzyskał innej pracy do końca urlopu bezpłatnego.

Dokonując porównania zadłużenia dłużniczki wykazanego przez nią we wniosku o ogłoszenie upadłości z zadłużeniem, jakie zostało wykazane

w toku niniejszego postępowania i jakie wynika z zestawienia przedstawionego przez syndyka masy upadłości (k. 35 i 49- 50) stwierdzić można w sposób nie budzący wątpliwości, że dłużniczka w postępowaniu o ogłoszenie jej upadłości przedstawiła Sądowi informacje o swoim zadłużeniu w sposób wybiórczy.

Jak ustalił Sąd Okręgowy, na podstawie akt sprawy upadłościowej toczącej się przed Sądem Rejonowym w Krośnie pod sygn. akt V GU „of” 18/15 wniosek o ogłoszenie upadłości złożony został w dniu 19 czerwca 2015 r. i zawierał on spis wierzycieli zadłużenia M. D. (2), z którego wynikało, że dłużniczka jest zadłużona w stosunku do:

1. (...) – do spłaty pozostało 183.000 zł,
2. Spółdzielczej (...) w G. – do spłaty pozostało 70.900 zł,
3. (...) Spółdzielczej (...) w S. – do zapłaty pozostało około 7.000 zł,
4. (...) (...) Mieszkaniowej- zaległa kwota z tytułu opłat czynszowych i mediów – 20.000 zł.

Z powołanego uprzednio już zestawienia sporządzonego przez wnioskodawcę wynika, że pozwana w okresie od podpisania z wnioskodawcą umowy o kredyt konsolidacyjny , (co miało miejsce w dniu 12 sierpnia 2010 r.) zaciągała szereg pożyczek, a to:

- 12.05.2011 - 4 500 zł (J. – mąż dłużniczki) (...)

- 17.06.2011 – 12 700 (J. i M.) (...)

- 17.06.2011 – 500 (J.) (...)

- 17.08.2011 – 7 500 (M.) (...)

- 19.10.2011 r. -200,00 zł. - (...)

- 26.10.2011 – 7 500 J. i M. (...)

- 14.11.2011 r. - 400,00 zł. - (...)((...))

- 12.12.2011 – 16 000 (J.) (...)

- 6.12.2011 r. -1 992,00 zł. -(...) T.,

- 27.01.2012 – 60 000 (J. i M.) (...)

- 12.12.2011 – 16 000 (J.) (...)

- 17.08.2012 r. - 500,00 zł. -Via SMS

- 27.08.2012 r.,620,00 zł. - (...) Sp. z o.o.,

- 28.08.2012 r. - 600,00 zł. - (...) Sp. z o.o.,

- 19.09.2012 r. - 400,00 zł. - (...)

- 21.02.2013 r. - 1.300,00 zł. - (...),

- 12.04.2013r. - 1.996,00 zł. (...)

- 17.06.2014 r. - 3 000,00 zł. - (...)
- 23.09.2014 r. - 1.400,00 zł. - (...) Sp. z o.o.,
- 23.09.2014 r. - 600,00 zł. - (...) Spółka z o.o.
- 5.11.2014r. – 1100 P.

których nie wymieniła we wniosku o ogłoszenie upadłości.

Obowiązkiem dłużniczki w świetle zarzutów i dowodów zgłoszonych przez Bank było wykazanie w niniejszym postępowaniu, iż w/w pożyczki zaciągnięte w latach 2011 – 2014 nie pogorszyły jej sytuacji finansowej i majątkowej i nie miały wpływu na złożenie w miesiącu lipcu 2015 r, wniosku o ogłoszenie upadłości. Przeciwdowodu dla stanowiska Banku brak.

Sąd Okręgowy nie podziela poglądu wyrażonego przez Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia odnośnie tego, że dłużniczka

w swoim piśmie z dnia 13 października 2015 r. zasadnie twierdzi, iż Sąd dokonał już badania jej stanu majątkowego i uznając przedstawiony przez nią materiał za wystarczający do rozstrzygnięcia ogłosił upadłość konsumencką w stosunku do niej. Przede wszystkim, zauważyć należy, iż Sąd Rejonowy oparł postanowienie o ogłoszeniu upadłości jedynie na - jak się okazało - wybiórczo przedstawionych przez dłużniczkę dowodach i nie dysponował pełną wiedzą na temat jej zadłużania się.

Nadmienić należy, iż nie polegają na prawdzie twierdzenia dłużniczki co do tego, iż kredyt zaciągnięty przez nią w (...) -u na kwotę 75.000 zł przeznaczony został m.in. na remont zamienionego mieszkania, czy też dopłaty związane z tą zamianą, albowiem jak wynika z dowodu przedstawionego przez wnioskodawcę w postaci umowy zamiany mieszkania, strony tej umowy postanowiły, że zamiana mieszkań dokonana zostaje bez żadnych dopłat. Dłużniczka nie wykazała żadnym dowodem na co tak naprawdę przeznaczone zostały środki finansowe pozyskane z w/w pożyczki. Nie zostało przez nią zakwestionowane również i to – na co zwracał uwagę Bank – że w umowie o kredyt konsolidacyjny zostały określone warunki jego udzielenia, w tym także dokonana przez Bank symulacja zadłużenia dłużniczki, osiąganych przez nią dochodach oraz możliwości spłat. Zauważyć należy, że Bank w trakcie niniejszego postępowania twierdził, że dokonana przez niego symulacja spłat umożliwiała dłużniczce realizację zobowiązań w ramach rozłożonych na lata spłat, przy założeniu wszakże, że nie będzie ona zaciągała dalszych zobowiązań.

W świetle powyższego, to na dłużniczkę w niniejszym postępowaniu spoczywał obowiązek wykazania, że fakt zaciągnięcia kolejnych kredytów

i pożyczek, po roku 2010 nie pogorszył jej możliwości realizacji zobowiązania zaciągniętego w Banku i nie doprowadził ostatecznie do stanu jej niewypłacalności. Również i ta okoliczność nie została przez dłużniczkę wykazana wiarygodnymi dowodami.

Wbrew postanowieniom umowy o kredyt konsolidacyjny - , jak wykazało niniejsze postępowanie - dłużniczka poprzez zaciąganie dalszych zobowiązań doprowadziła swoim działaniem – zdaniem Sądu Okręgowego – do zaniechania realizacji zobowiązań. Podnoszona przez dłużniczkę M. D. (1) sytuacja rodzinna dotycząca m.in. utraty przez męża zatrudnienia, choroba matki, choroba samej dłużniczki nie została wykazana żadnymi wiarygodnymi dowodami.

Mając na uwadze niniejszy stan faktyczny, zdaniem Sądu Okręgowego dłużniczce można przypisać winę umyślną polegającą na opisanym powyżej zachowaniu, które doprowadziło do istotnego zwiększenia stopnia jej niewypłacalności.

W świetle powyższych faktów, Sąd Okręgowy dysponując dowodami w pełnym zakresie odnoszącymi się do rzeczywistego zadłużenia dłużniczki i dokonując analizy czasokresu podejmowanych kolejno przez nią zobowiązań,

odmiennie, niż Sąd Rejonowy uznał, że spełniona została przesłanka, o której mowa w art. 491¹ ust. 1 i art. 491¹⁰ ust. 2 i 3.

Mając na uwadze powyższe, działając na podstawie art. 386 § 1 kpc w związku z art. 397 § 2 kpc zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że postępowanie upadłościowe w stosunku do dłużniczki umorzył.